

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว ม๑๖



กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๓๑ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง แนวทางการพัฒนายกระดับตลาดให้มีมาตรฐาน สะอาด และปลอดภัย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว ๙๕๐ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว ๒๗ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาตลาดที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแนวทางการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาตลาดที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนในพื้นที่ให้มีมาตรฐาน ได้แก่ (๑) ด้านสุขลักษณะทั่วไป (๒) ด้านการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม (๓) ด้านความปลอดภัยอาหารและการคุ้มครองผู้บริโภค (๔) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ค้าและผู้ซื้อ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พิจารณาแล้ว เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ปรับปรุงและพัฒนาตลาดที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และควบคุมผู้ประกอบการตลาดของเอกชน ให้มีความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ได้มาตรฐานตามหลักสุขาภิบาลหรือสุขอนามัย และสิ่งแวดล้อม จึงขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้ปรับปรุง พัฒนา ควบคุม และปฏิบัติตามนโยบายแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่มีผลบังคับใช้แล้ว ตลอดจนระเบียบและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ออกข้อกำหนดของท้องถิ่น เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดการขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในตลาดที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและตลาดเอกชน ตามความเหมาะสมและบริบทของแต่ละพื้นที่ อาทิ

๑.๑ กำหนดวิธีการคัดแยกขยะมูลฝอยให้แก่ผู้ค้าและผู้ซื้อสินค้าในตลาด ดำเนินการลดปริมาณและคัดแยกขยะมูลฝอย ตามหลักการ ๓ ช: ใช้น้อย ใช้น้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ หรือ ๓Rs : Reduce Reuse และ Recycle ได้แก่

ก. ลดปริมาณขยะมูลฝอย อาทิ การงดใช้กล่องโฟม การใช้ถุงผ้าแทนการใช้ถุงพลาสติก และการใช้ภาชนะหรืออุปกรณ์ที่สามารถใช้ซ้ำในชีวิตประจำวัน เช่น กระจอกน้ำ ตะกร้า และปิ่นโต เป็นต้น

ข. คัดแยกขยะมูลฝอย อาทิ

- คัดแยกขยะเศษอาหาร ผัก ผลไม้ ออกจากขยะมูลฝอยทั่วไป คือ พลาสติก โฟม ถุงพลาสติก ฯลฯ หรือ

- คัดแยกขยะมูลฝอยทั่วไปออกจากขยะมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน คือ ชากแบตเตอรี่ หลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ ถ่านไฟฉาย ฯลฯ หรือ

/-คัดแยก...

- คัดแยกขยะมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ คือ มูลฝอยทั่วไปที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่หรือนำมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ได้

เพื่อเป็นต้นแบบให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนได้ตระหนักรู้และมีวินัยในการลดปริมาณขยะและคัดแยกขยะ

๑.๒ กำหนดให้มีภาชนะรองรับสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในตลาดของท้องถิ่นที่เหมาะสมกับการใช้งาน โดยให้มีสีเฉพาะสำหรับรองรับมูลฝอยแต่ละประเภท หรืออาจกำหนดข้อความหรือสัญลักษณ์อื่น ซึ่งแสดงถึงมูลฝอยประเภทนั้นไว้อย่างชัดเจนที่ภาชนะรองรับมูลฝอยแทนก็ได้ ดังนี้

- ก. ภาชนะสีน้ำเงิน สำหรับมูลฝอยทั่วไป
- ข. ภาชนะสีเขียว สำหรับมูลฝอยอินทรีย์
- ค. ภาชนะสีเหลือง สำหรับมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่
- ง. ภาชนะสีส้ม สำหรับมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยอาจจัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยที่มีลักษณะโปร่งใสก็ได้ และให้จัดตั้งให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ สำหรับตลาดที่อยู่ในความรับผิดชอบของเอกชนต้องกำหนดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยแบบแยกประเภทดังกล่าวด้วย

๑.๓ กำหนดให้มีปอดักไขมันหรือหรือน้ำทิ้งและทางระบายน้ำในตลาด และให้ทำความสะอาดตลาด รางระบายน้ำเสียหรือตะแกรงปอดักไขมันเป็นประจำทุกวัน เพื่อป้องกันไม่ให้เป็นที่สะสมหรือหมักหมมสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยที่เกิดขึ้นจากตลาด หรือกลิ่นเหม็น หรือเป็นที่เพาะพันธุ์สัตว์หรือแมลงที่เป็นพาหะนำโรค ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดความเดือดร้อนหรือเหตุรำคาญออกสู่หมู่บ้านหรือชุมชน

๑.๔ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้แก่ผู้ค้าและผู้ซื้อสินค้าในตลาด มิให้ถ่าย หรือเท หรือทิ้งสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในตลาด

๑.๕ ประกาศกำหนดวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางการเก็บและขนมูลฝอยในพื้นที่ตลาดให้ประชาชนทราบ

๑.๖ กำหนดวิธีการกำจัดมูลฝอยในตลาด ตามข้อ ๑๒ แห่งประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

๑.๗ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเอกชนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมายให้ดำเนินการแทน ในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในพื้นที่ตลาด ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข (กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙)

ฯลฯ

ทั้งนี้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบว่า ได้มีการออกข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยตลาดแล้วหรือไม่ ซึ่งหากยังไม่ดำเนินการขอให้เร่งรัดดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนดด้วย หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดได้มีการออกข้อกำหนดของท้องถิ่นว่าด้วยการตลาดเรียบร้อยแล้ว ขอให้เพิ่มเติมหรือแก้ไขปรับปรุงข้อกำหนดของท้องถิ่นให้ครอบคลุมกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยด้วย

๒. นำขยะมูลฝอยอินทรีย์หรือขยะเศษอาหารที่เกิดขึ้นในตลาดไปใช้ประโยชน์ เช่น การทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยหมักชีวภาพ น้ำหมักชีวภาพ สารปรับปรุงดิน และอาหารสัตว์ เป็นต้น

๓. บูรณาการการทำงานร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหรืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อจัดอบรมให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชน เพื่อเป็นหน่วยตรวจสอบเฝ้าระวังความปลอดภัยหรือสารปนเปื้อนในอาหาร หรือจัดให้มีการสุ่มตรวจอาหารในตลาด ทั้งที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน โดยใช้เครื่องมือตรวจสอบคุณภาพอาหารอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหากตรวจพบสารปนเปื้อนหรือสารพิษในอาหารให้แจ้งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดดำเนินการ

๔. ประกาศเกียรติคุณแก่ร้านอาหารที่ผ่านเกณฑ์รับรองมาตรฐานความสะอาดและปลอดภัย
 ๕. บริหารจัดการ ปรับปรุง และพัฒนาตลาดให้ได้มาตรฐานตามหลักสุขาภิบาลหรือสุขอนามัย และสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนายกระดับตลาดให้มีมาตรฐาน สะอาด ปลอดภัย เพื่อให้ผู้ค้าและผู้ซื้อสินค้า มีสุขภาพอนามัยที่ดี และสร้างความประทับใจในการให้บริการแก่ผู้ซื้อสินค้า
 ๖. ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก (อถล.) เป็นผู้นำในการจัดกิจกรรม และรณรงค์ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้และจิตสำนึกในการลดปริมาณและคัดแยกขยะมูลฝอยในตลาด ให้แก่ผู้ค้าและผู้ซื้อสินค้า ตลอดจนการทำความสะอาดร่วมกันกับประชาชนและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่มีหน้าที่ในการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ในโอกาสหรือวันสำคัญต่าง ๆ
- จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
ส่วนส่งเสริมการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๒